

عکس: Reuters

در حالی که همه نگاه‌ها به غزه است، فلسطینیان در کرانه باختری و بیت‌المقدس شرقی نیز سطوح نگران‌کننده‌ای از خشونت مداوم را تجربه می‌کنند. محدودیت‌های رفت‌وآمد، غیرنظامیان از جمله ۷۲ هزار زن را که در حال حاضر باردارند، از دسترسی به مدارس، کار، خانواده و امکانات بهداشتی باز می‌دارد.

برای حمایت از زنان غزه، صندوق جمعیت ملل متحد و شرکای خود، شش واحد زایمان سیار را دایر کرده که برای ارائه مراقبت‌های اضطراری زایمان مجهز شده‌اند. از زمان آغاز جنگ، داروهای نجات‌دهنده و لوازم بهداشتی ضروری از جمله صابون و نوار بهداشتی به بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی و زنان و دختران آواره تحویل داده شده است اما امکانات همچنان برای زنان ناکافی است.

ما به امید چسبیده‌ایم

«صفا بطح»، ۲۹ ساله و مادر دو فرزند، در حالی که فرزند سوم خود را شش ماهه باردار بود، از خانه خود در شهر غزه آواره شد. «زندگی از طریق جنگ مانند زندگی در یک کلبوس است؛ ما مجبور شدیم از خانه خود فرار کنیم و همه چیزهایی را که دوست داشتیم، پشت سر بگذاریم.»

سازمان ملل متحد گزارشی می‌دهد که از ۷ اکتبر سال گذشته، هر ساعت دو مادر در غزه کشته می‌شوند. یونیسف گزارش داده است که حداقل ۱۷ هزار کودک در بجنوحه درگیری‌ها کشته شده یا از والدین خود جدا شده‌اند. داستان صفا بر واقعیت وحشتناکی که زنان باردار در مناطق درگیری با آن روبه‌رو هستند، تأکید می‌کند. او و خانواده‌اش ابتدا به شهر جنوبی خان یونس پناه بردند، اما با بیماران بیشتر اسرائیل و شلیک تک‌تیراندازها مواجه و مجبور شدند به سمت جنوب یعنی به سمت رفح حرکت کنند. او در حالی که اشک می‌ریخت به گزارشگران سازمان ملل گفت: «هر روز مثل یک نبرد برای بقا بود؛ ما جایی برای رفتن نداشتیم یا کسی که به او مراجعه کنیم.»

او و خانواده‌اش از موادی که در خیابان‌ها جمع‌آوری کرده بودند چادری برای زندگی در یک پناهگاه موقت ساختند. جمعیت رفح قبل از ۱۷ اکتبر تقریباً ۲۵۰ هزار نفر بود، اما این شهر اکنون بیش از ۱/۱ میلیون نفر را در خود جای داده است؛ با چادرهایی که با بارش باران خیس می‌شوند و گرما یا برق ندارند.

صفا به یاد می‌آورد: «ما در زمین سرد و مرطوب، بدون هیچ حفاظتی می‌خوابیم و به‌عنوان یک زن باردار، این غیرقابل تحمل است.»

اما مدتی بعد، شروع انقباضات رحمی در داخل چادر، او را پر از ترس و اضطراب کرد: «منی دانستم به‌موقع به بیمارستان می‌رسیم یا نه، ترس از دست دادن فرزندم مرا فرا گرفته بود.»

او با وسایل نقلیه کمیاب در جاده‌هایی ویران شده، سفر عذاب‌آور دوساعته‌ای را برای زایمان به سمت بیمارستان آغاز کرد؛ سفری که در شرایط عادی تنها ۲۰ دقیقه طول می‌کشید. صفا می‌گوید حرکت در خیابان‌های شلوغ، پر از خانواده‌های آواره و غیرنظامیان زخمی هر لحظه برایش دردناک بوده اما به‌خاطر فرزند متولد نشده‌اش، ادامه داده است.

او پس از رسیدن به بیمارستان، پسری به دنیا آورد که نام او را «زین» گذاشت: «وقتی برای اولین بار او را در آغوش گرفتم، در میان هر جرم، بارقه‌ای امید را احساس کردم، او نمادی از انعطاف‌پذیری بود، گواهی بر قدرت روح انسانی.»

اما نگرانی‌های صفا با بازگشت به چادر به همراه نوزادش، بیشتر شد؛ زیرا در آن شرایط سخت باید تلاش می‌کرد تا کودکش را گرم نگه دارد و تغذیه کند: «هر روز آغاز یک نبرد تازه بود اما می‌دانستم که باید به‌خاطر فرزندانم به این نبرد ادامه دهم. با وجود آوارگی و گرسنگی، ما به امید چسبیده‌ایم. با عشقی که در قلبمان وجود دارد، می‌توانیم بر هر چالشی، مهم نیست که چقدر دلهره‌آور، پیروز شویم. فرزندان من همه چیز من هستند و هر کاری که لازم باشد انجام خواهیم داد»

گزارشی درباره وضعیت زنان، بهداشت، آموزش و کودکان یک سال بعد از ۷ اکتبر و آغاز جنگ در غزه و رفح

نبرد هر روزه برای بقا

جنگ در غزه تاکنون بیش از ۴۱ هزار و ۵۰۰ کشته، ۹۶ هزار زخمی و حدود ۱/۹ میلیون نفر را آواره کرده است

فهیمه محمدی

خبرنگار اجتماعی

«هر روز که زنده از خواب بیدار می‌شویم خدا را شکر می‌کنیم. ما مانند تشییع جنازه‌ای هستیم که به تعویق افتاده، لباس پوشیده و آماده مردن، منتظر نوبت خودمانیم.»

در جنوب غزه، «هیام فراحت» ۴۴ ساله، در میان بحران ادامه‌دار، زندگی خود را با خانواده‌اش می‌گذراند. یک سال از ۷ اکتبر و آغاز جنگ ویرانگر در غزه و رفح گذشته؛ جنگی که تاکنون بیش از ۴۱ هزار و ۵۰۰ کشته، ۹۶ هزار زخمی و حدود ۱/۹ میلیون نفر (۹۰ درصد جمعیت) را آواره کرده است. جنگی که از آن زمان تا همین حالا، خشونت در کرانه باختری، لبنان و سراسر منطقه را افزایش داده است. فراحت و خانواده‌اش، یکی از همان آواره‌های فلسطینی دور از خانه و کاشانه‌اند؛ زمانی که حملات هوایی اسرائیل در رفح آنها را بر آن داشت تا از خانه خود فرار کنند. فراحت به همراه دخترانش فرح و رها، پسرش علی و شوهرش، اسناد و لوازم ضروری را برداشتند و به پناهگاهی رفتند که ۶۰ خانواده دیگر در آن پناه گرفته بودند: «وضعیت وحشتناکی است. ما نمی‌توانیم حتی در اینجا به‌راحتی راه برویم. نمی‌توانیم راحت بنشینیم و حتی نیازهای اولیه به رویاهای دست‌نیافتنی تبدیل شده‌اند.»

حدود ۲۵ کودک در فضای ۱۰۰ مترمربعی حضور دارند که آب و غذای محدود و برق بسیار محدودی دارد. یک تلفن تنها به‌عنوان راه نجات آنها برای دنیای بیرون عمل می‌کند. با این حال فراحت می‌گوید، پناهگاه‌های اطراف حتی متراکم‌ترند، از کمبود شدید مواد غذایی رنج می‌برند و کل محله‌های یک کمپ آوارگان محلی توسط حملات هوایی اسرائیل با خاک یکسان شده است.

فراحت حالا مادری است که با بازی کردن، حواس کودکانش را از جنگ پرت و هم‌زمان خود و بقیه اعضای خانواده را برای دور بعدی حملات هوایی آماده می‌کند. گرچه جنگ در رفح فعلاً متوقف شده اما بعد از یک‌سال از شروع جنگ در غزه، او همچنان غذا و آب خانواده‌اش را مدیریت می‌کند و مواظب است که هیچ‌کس گرسنه نماند. اما پیش از ۷ اکتبر ۲۰۲۳، فراحت چه می‌کرده؟ چه کسی بوده و چه رویاهایی در سر داشته؟ قبل از بحران، فراحت در مرکز امور زنان، یک سازمان غیرانتفاعی مستقل فلسطینی و شریک بخش زنان سازمان ملل متحد که برای حقوق زنان و برابری جنسیتی در غزه از طریق تحقیق، توسعه ظرفیت و برنامه‌های حمایتی فعالیت می‌کند، کار می‌کرد. او دارای یک پاسپورت اردنی است که می‌تواند به او اجازه دهد به مکان امن نقل مکان کند اما خانواده‌اش این کار را نمی‌کنند

می‌گویند، ترک فلسطین راه چاره نیست؛ او و خانواده‌اش تصمیم گرفته‌اند در جایی که هستند، بمانند و خود را برای روز جدید آماده کنند: «ما در حالت برزخی به‌سر می‌بریم.»

در پناهگاه موقت، فراحت، ضمن مدیریت احساسات و پریشانی خود، دیگران را راهنمایی و به دخترانش هم در انجام همین کار کمک کرده است: «دخترانم از سه زن مسن در پناهگاه پرستاری می‌کنند؛ یکی دیابت، دیگری فشار خون بالا و آن یکی سرطان دارد.» اما او خسته است و سعی می‌کند که از هم‌نپاشد: «دیگر نمی‌توانیم تحمل کنیم.» غم و اندوه او و خانواده‌اش با از دست دادن بستگانی که دیگر نمی‌توانند ملاقات‌شان کنند، تشدید شده: «ما منتظریم و به این فکر نمی‌کنیم که نوبت مرگ ما کی فرامی‌رسد.»

او که روزی رویای زندگی بهتر برای زنان فلسطینی داشت و حالا مقاومت، تمرین هر روزه او شده برای ادامه زندگی، اما اکنون عمیق‌ترین آرزویش این است که اگر دوباره مورد حمله هوایی اسرائیل قرار گرفتند، زندگی او و خانواده‌اش در حالی که در خوابند به پایان برسد؛ رویای مرگ در خواب.

خشونت، عفونت و مرگ: سهم زنان از جنگ

از زمان شروع جنگ در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ و جنگ ویرانگر متعاقب آن در غزه و تشدید خشونت در سراسر خاورمیانه، زنان زیادی مورد حمله و هدف خشونت‌های جنسیتی قرار گرفته، به گروگان گرفته و به‌طور غیرقانونی بازداشت شده، همچنین از حقوق خود محروم شده و کشته شده‌اند. آنطور که بخش زنان سازمان ملل به‌تازگی در آستانه اولین سالگرد شروع جنگ در غزه گزارش داده، بیش از ۵۰ هزار زن با ناامنی شدید غذایی و بیش از ۱۷۵ هزار زن با خطرات تهدیدکننده سلامتی روبه‌رو هستند و بیش از ۱۰ هزار زن کشته شده‌اند.

یک‌سال بعد از شروع جنگ، زنان غزه همچنان با چالش‌های بی‌شماری روبه‌رو و از اصول اولیه برای بقا محرومند؛ از غذا و سرپناه گرفته تا مراقبت‌های بهداشتی و ایمنی.

حدود ۱/۹ میلیون نفر - ۹۰ نفر از ۱۰ ساکن غزه - حداقل یکبار آواره شده‌اند و از یک مکان ناامن به مکان دیگر نقل مکان کرده‌اند. حدود ۴۲ هزار و ۵۸۰ نفر زن باردارند و خانواده‌ها مجبور شده‌اند به فضایی که همیشه در حال کوچک‌شدن است پناه ببرند. پناهگاه‌هایی بیش از حد شلوغ با شرایط بهداشتی وخیم که خطرات خشونت، عفونت و بیماری را برای زنان افزایش می‌دهد. دسترسی نداشتن به مراقبت‌های مادر و نوزاد هم خطرات سلامتی را برای زنان باردار و تازه‌مادران افزایش داده که به‌دلیل سطوح بالای سوءتغذیه تشدید می‌شود.

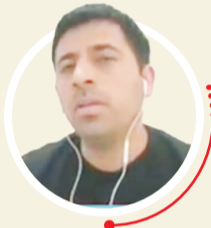
بیشتر از ۵۰ هزار زن با ناامنی شدید غذایی و بیشتر از ۱۷۵ هزار زن با خطرات تهدیدکننده سلامتی روبه‌رو هستند و بیشتر از ۱۰ هزار زن کشته شده‌اند

تقریباً ۸۴ درصد از ساختمان‌های مراکز بهداشتی تخریب شده یا آسیب دیده‌اند و آن‌هایی که در حال خدمت‌اند، فاقد دارو، آمبولانس، جان، برق و آب‌اند

قربانیان مشروبات الکلی در همدان

دادستان عمومی و انقلاب همدان از افزایش فوتی‌های ناشی از مصرف مشروبات الکلی دست‌ساز به ۱۱ نفر خبر داد. به گزارش ایسنا، عباس نجفی در این باره گفت: «حدود ۲۰ نفر در همدان طی هفته گذشته به‌واسطه استفاده از مشروبات الکلی مسموم شدند که متأسفانه تاکنون ۱۱ نفر آنان فوت کرده‌اند که از این تعداد یک نفر خانم بوده و اغلب جوانند.» دادستان عمومی و انقلاب همدان بایان اینکه عمده مصرف مشروبات الکلی مسموم در مهمانی‌ها رخ داده و تعدادی نیز به‌صورت انفرادی بوده است، ادامه داد: «حسب بررسی‌های اولیه این مواد دست‌ساز است که توسط توزیع‌کنندگان داخل استان تولید و توزیع شده است و بخشی از متانول صنعتی از یکی از تجهیزات پزشکی فروشی‌های همدان خریداری شده که در حال بررسی است.» نجفی گفت: «در این راستا تا امروز پنج نفر به اتهام مشارکت در قتل عمد با‌داشت و سه نفر تحت تعقیب هستند.»

باغ وحش صفادشت تعطیل شد

مدیرعامل باغ‌وحش صفادشت از تعطیلی باغ‌وحش و جلوگیری از حضورش در آنجا به‌علت تصرف عدوانی خبر داد. به گزارش تسنیم، علیرضا شرفی در این باره گفت: «حیوانات باغ‌وحش صفادشت وضعیت مناسبی ندارند و در پنج روز گذشته شاهد فرار مار، مرگ مارال و آسیب دست توله شیر در اثر گرسنگی هستیم.» او با اشاره به پلمب درهای باغ‌وحش صفادشت ادامه داد: «باغ‌وحش صفادشت براساس دستور قضایی و حکم صادره از حدود پنج روز پیش تعطیل و اجازه تردد به داخل مرکز را ندارم. باغ‌وحش صفادشت بعد از چندین سال فعالیت به‌علت تصرف عدوانی تعطیل شد و با توجه به اینکه نماینده شهرداری مسئولیت نگهداری از حیوانات را دارد و مالک فعلی این مجموعه تنها مدعی ملک است، باید حیوانات به محل دیگری منتقل شوند اما همچنان محل مناسبی برای انتقال حیوانات پیدا نشده است.»

لغو حکم ادامه تحصیل مطهره گونهای

معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت خبر داده است که حکم ادامه تحصیل مطهره گونهای لغو شده است. مسعود حبیبی، معاون فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت در واکنش به اقدام اخیر «مطهره گونهای» از دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی تهران و دانشجو تعلیقی که حکم آن لغو بود دانشگاه بازگشته بود، گفت: «این دانشجو به‌دلیل موضع‌گیری اخیر و تخلفاتی که مجدداً در فضای مجازی انجام داده به کمیته انضباطی معرفی و حکم بازگشت او به دانشگاه و ادامه تحصیل لغو شد.» او ادامه داد: «رواقع گونهای به حکم قبلی بازگشت و اتهام جدید او نیز با ارخا معاونت دانشجویی در کمیته انضباطی بررسی می‌شود. پس از مطرح‌شدن پرونده او در کمیته انضباطی به سایر تخلفات هم رسیدگی خواهد شد.» مطهره گونهای از جمله دانشجویان اخراجی یا تعلیقی بود که در اغتشاشات ۱۴۰۱ نقش مهمی در التهابات فضای دانشگاه داشت.